

Dosarul nr. 1ra-2203/21
1-20145758-01-1ra-09122021

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

09 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Cobzac Elena

Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul *Popa Marin* în numele inculpatului Anton Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021 și a sentinței Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 05 aprilie 2021, în cauza penală în privința lui

Anton Valeriu xxxxx, născut la xxxxx

Termenii de examinare:

Prima instanță: 19.11.2020 – 05.04.2021;
Instanța de apel: 26.04.2021 – 05.10.2021;
Instanța de recurs: 09.12.2021 – 09.03.2022.

Asupra motivelor invocate în recurs, în baza materialelor cauzei penale,
Colegiul penal

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul central din 05 aprilie 2021, *Anton Valeriu* a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute art. 201¹ alin.(1), lit. a), b) Cod penal și în baza acestei Legi cu aplicarea prevederilor art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, a fost condamnat la pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de **110** (o sută zece) ore.

A fost dispusă încasarea de la *Anton Valeriu* în contul *Statului* suma de **768** (șapte sute șazeci și opt) lei cu titlul de cheltuieli judiciare.

2. În sentința, prima instanță a constatat în fapt că:

Anton Valeriu, urmărind scopul aplicării violenței fizice și psihice față de soția sa Anton Natalia, fiind conform art. 133¹ lit. a) Cod penal, membri de familie, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă îndreptată la atingerea scopului său, pe parcursul vieții trăite în comun, a inițiat mai multe conflicte, aplicând violență psihică și fizică asupra soției sale Anton Natalia.

În continuare urmărind scopul intimidării și impunere a voinței precum și controlul personal asupra victimei manifestat prin aplicarea față de soția sa Anton Natalia a violenței fizice și psihice asupra ei odată ce acțiunile sale violente au fost directe și prejudiciabile reieșind din caracterul îndelungat și sistematic al acțiunilor violente întreprinse de acesta asupra

soției sale Anton Natalia.

Astfel, la 10.08.2020 în jurul orei 18:20, aflându-se în ograda casei mamei sale situată în r-nul Strășeni, s. Saca, unde se afla și soția sa Anton Natalia, a inițiat un conflict cu soția sa Anton Natalia, intimidând-o, intenționat a apucat-o de păr, în scop de impunere a voinței și a controlului personal cu scopul de a o lua acasă, a lovit-o peste față și o trăgea spre automobil ca să meargă cu el, partea vătămată dorind să evite acțiunile violente ale soțului său, se ținea cu mâinile de gardul din plasă metalică, împotrivindu-se ca să meargă acasă cu soțul său violent.

Anton Valeriu din acest motiv o lovea peste diferite părți ale corpului cu pumnii și picioarele, iar cu un cuțit de bucătărie pe care îl avea în mână, l-a îndreptat în regiunea abdomenului părții vătămate amenințând-o că o taie dacă nu merge cu el.

În vederea protejării vieții și sănătății partea vătămată Anton Natalia a apucat de lama cuțitului ca să nu o taie, atunci Anton Valeriu a tras cuțitul din mâna părții vătămate, tăindu-i policele degetului stâng, după care a lovit-o puternic în regiunea capului, totodată numind-o cu cuvinte necenzurate.

În rezultatul acțiunilor violente a lui Anton Valeriu, părții vătămate Anton Natalia, i-au fost cauzate conform Raportului de expertiză judiciară nr.202002D1522 din 21.08.2020, vătămări corporale sub formă de plagă tăiată la nivelul policelui stâng, care a fost cauzată în rezultatul acțiunii traumatice a unui corp contondent tăietor, excoriația la nivelul capului și articulația umărului drept, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui corp contondent dur cu suprafața de interacțiune limitată, posibil în timpul și circumstanțele indicate, condiționează dereglarea sănătății de scurtă durată și în baza acestui criteriu, se califică ca *vătămare corporală ușoară*.

Astfel, acțiunile lui Anton Valeriu au fost calificate juridic în baza art. 201¹ alin.(1), lit. a), b) Cod penal, după indicii calificativi – *„acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, prin maltratare, acțiuni violente, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei care au provocat vătămarea ușoară a integrității corporale sau a sănătății”*.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul *Marin Popa* în numele inculpatului Anton Valeriu, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care cheltuielile judiciare în sumă de 768 lei să nu fie încasate de la inculpat.

3.1. În motivarea apelului a declarat că în această parte sentința este ilegală, nemotivată și neîntemeiată, deoarece potrivit art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr.68 din 14.04.2016 - *„cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) Codul de procedură penală”*.

Ordonatorul expertizei medico-legale în speță a fost organul de urmărire penală, în temeiul ordonanței din 18 august 2020 precum și îndreptarea din 10 august 2020, astfel aceste cheltuieli urmează a fi trecute în contul Statului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just a concluzionat că inculpatul a comis anume infracțiunea imputată.

Sentința este contestată în partea încasării cheltuielilor judiciare, astfel contrar argumentelor invocate de către partea apărării privind aplicarea eronată a legii materiale de către instanța de fond, instanța de apel a evidențiat că norma juridică la care a făcut trimitere apelantul urmează a fi interpretată ținând cont de modificările operate prin Legea nr.316 din 22 decembrie 2017, în vigoare din 09 februarie 2018.

Astfel încât, prin Legea respectivă a fost exclus art. 143 alin. (2) Cod de procedură penală, care prevedea că - „*plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul bugetului de stat*”.

Prin urmare, voința legiutorului a fost îndreptată spre obligarea condamnatului de a achita cheltuielile de efectuare a expertizei. Scutirea condamnatului de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regula.

În acest sens, instanța de apel a considerat neîntemeiat apelul declarat de către avocatul inculpatului și pasibil respingerii, cu menținerea în vigoare a sentinței ca fiind legală și întemeiată.

5. Nefiind de acord cu soluțiile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare, avocatul *Marin Popa* în numele inculpatului Anton Valeriu a declarat recurs ordinar, prin care invocând prevederile **art. 427 alin.(1), pct.6), 8), 12)** Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței și a deciziei instanței de apel în partea ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cheltuielile de judecată în sumă de 768 lei, să fie trecute în contul statului, considerând că instanțele de judecată eronat au aplicat legislația ce reglementează soluționarea acestei probleme.

5.1. În motivarea recursului, avocatul inculpatului a menționat că:

- procurorul urma să se expună asupra trecerii cheltuielilor efectuate la urmărirea penală în contul statului or, prin trimitere la prevederile art.229 alin.(3) Cod de procedură penală, Anton Valeriu împreună cu victima Anton Natalia au un copil minor la întreținere care necesită îngrijire (hrană, îmbrăcăminte, după necesitate tratament și alte necesități) cheltuieli care potrivit informației Biroului Național de Statistică în funcție de mediul de reședință, valoarea minimului de existență pentru primul semestru al anului 2020, pentru un copil fiind de cel puțin 2261,5 lei. Iar ultimii locuiesc la țară, ambii nu au un loc de muncă stabil, iar gospodăria și copilul minor necesită întreținere zilnică, considerând că prin decizia luată se atentează nemijlocit asupra întreținerii copilului minor, în cazul încasării cheltuielilor de judecată;

- cheltuielile judiciare pentru efectuarea Raportului de expertiză judiciară nr. 202002111522 din 21 august 2020, în privința lui Anton Natalia, urmau a fi trecute în contul Statului, iar încasarea din contul

inculpatului este una absolut nefondată, or, potrivit procesului-verbal de audiere a părții vătămate Anton Natalia, ultima a relatat circumstanțele primirii leziunilor corporale, care nu au fost infirmate niciodată de către Anton Valeriu.

6. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1), pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință asupra recursului declarat, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece atât instanța de fond, cât și de apel au adoptat hotărâri întemeiate.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.*

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect Legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului Colegiul penal reține că, de către avocatul inculpatului au fost invocate în calitate de temeuri pentru recurs, prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, însă recurentul nu a expus nici o motivare în susținerea temeiurilor de la pct.8) și 12), sub acest aspect atestându-se invocarea declarativă a acestor temeuri, alegațiile recurentului concentrându-se doar prin prisma temeiului prevăzut la pct. 6), și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, precum și că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Analizând hotărârea atacată prin prisma erorilor invocate, Colegiul penal constată că, argumentele înaintate de către partea apărării sunt declarative și neîntemeiate, întrucât din conținutul deciziei atacate rezultă în mod clar că instanța de apel a oferit răspuns argumentelor privind necesitatea încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, expunând o motivare clară și întemeiată legal.

Cu referire la solicitările recurentului privind necesitatea respingerii cererii părții acuzării de încasare a cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, Colegiul penal evidențiază că prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, **în vigoare din 09 februarie 2018** (publicată în Monitorul Oficial cu nr. 40-47 art. 108 din 09 februarie 2018), a fost abrogat alin. (2), art. 143 Cod de procedură penală, care prevedea că, plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul mijloacelor bugetului de Stat, iar în sensul dat urmează a fi notat că potrivit prevederilor art. 229 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală,

cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului. Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

La caz, de către Stat au fost suportate cheltuieli în sumă de 768 lei, pentru efectuarea Raportului de expertiză judiciară nr. 202002111522 din 21 august 2020, în vederea determinării gradului vătămarilor corporale cauzate părții vătămate Anton Natalia, având drept consecință acțiunile violente a inculpatului, stabilindu-se vătămări corporale ușoare.

Având în vedere că cheltuielile judiciare pentru efectuarea raportului de expertiză menționat a fost suportat după intrarea în vigoare a prevederilor Legii nr. 316 din 22 decembrie 2017, și ținând cont că nu au fost constatate careva impedimente privind încasarea din contul inculpatului a respectivelor cheltuieli, se ajunge la concluzia că soluția instanței de apel raportată la prevederile art. art. 227, 229 alin. (1)-(3), 143 Cod de procedură penală, este corectă și motivată.

În acest context, Colegiul penal conchide că instanța de apel la judecarea cauzei nu a comis erori de drept, care ar determina necesitatea casării hotărârilor atacate, motiv din care se impune soluția inadmisibilității recursului ordinar declarat de către avocatul *Popa Marin* în numele inculpatului Anton Valeriu, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2), pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul *Popa Marin* în numele inculpatului Anton Valeriu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui **Anton Valeriu xxxxx**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **22 aprilie 2022.**

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Cobzac Elena